

Electrische stroom opwekking in *De Zwaluw*

Op initiatief van de vereniging De Hollandsche Molen werd in januari 1952 de Stichting Elektriciteitsopwekking door Windmolens (SEW), opgericht met als doelstelling *'het bevorderen van de opwekking van elektrische stroom doormiddel van bestaande windmolens in Nederland'*.

De vraag naar elektrische stroom nam voort durend toe maar de beschikbaarheid daarvan nam evenredig af door de slechter wordende situatie met betrekking tot de steenkoolwinning, de brandstof waarmee de kolen gestookte elektriciteitscentrales werkten. Windmolens zouden wellicht een bijdrage kunnen leveren. Daarmee zou het mes aan twee kanten snijden want de molenaars zouden met hun toch al draaiende molens extra inkomsten kunnen genereren en de centrales zouden over extra energie kunnen beschikken.

Rond 1900 waren de eerste proeven al in Denemarken genomen en tussen 1910 en 1914 was in Gouda op korenmolen De Korenbloem al geëxperimenteerd. Eind jaren '20 werden proeven genomen bij de Benthuizer molen in Leiden en daarbij bleek dat de molen met een vlucht van 26 meter maar liefst 34000 kilowatt-uren per jaar kon leveren. Nadeel: grote schade aan het lopend werk.

Mede op initiatief van de NV IJsselcentrale werd vanaf 1954 een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden in Overijssel. Daaruit bleek dat molen *De Zwaluw* aan alle voorwaarden voldeed. Om schade aan het lopend werk te vermijden werd besloten van het tandem-systeem (waarbij naast de elektromotor ook de molenstenen in bedrijf blijven) af te zien en te kiezen voor solo-opwekking waarbij alleen de elektromotor bij voldoende wind wordt aangedreven zodat deze als een dynamo stroom kon opwekken.

Na twee jaar experimenteren - in 1957 - was al duidelijk dat *'het resultaat van deze activiteit voor zover bekend gering is geweest, zeker voor Overijssel. Wel heeft het tot gevolg gehad dat er meer aandacht is geweest voor het molenvraagstuk.'*

De SEW werd in 1970 geliquideerd.

(Peter van der Molen)